

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

Α1. Σχολικό σελ. 76

Α2. Σχολικό σελ. 155

Α3. Σχολικό σελ. 216

Α4. α)Σ β)Σ γ)Λ δ)Λ ε)Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. $f(x) = \frac{g(x)}{h(x)}$, με $A_{g \cap h} = [1, +\infty)$ και $h(x) \neq 0 \Leftrightarrow \sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}} \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 1$

Οπότε $A_f = (1, +\infty)$ και $f(x) = \frac{\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}}{\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}} = \frac{x+1}{x-1}$, $x > 1$

$A_r = A_{g \cap h} = [1, +\infty)$ και $r(x) = \left(\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}\right) \cdot \left(\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}\right) = x - \frac{1}{x}$, $x \geq 1$.

B2. $f'(x) = \frac{(x+1)'(x-1) - (x+1)(x-1)'}{(x-1)^2} = -\frac{2}{(x-1)^2} < 0$. Οπότε f γνησίως φθίνουσα, άρα 1-1 και αντιστρέψιμη.

$A_{f^{-1}} = f(A) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x)\right) = (1, +\infty)$, διότι

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x+1}{x-1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \left(\frac{1}{x-1}\right) \cdot (x+1) = +\infty$$

Για την αντίστροφη θα λύσουμε $f(x) = y \Leftrightarrow \frac{x+1}{x-1} = y \Leftrightarrow y(x-1) = x+1 \Leftrightarrow$

$$x = \frac{1+y}{y-1}. \text{ Οπότε, } f^{-1}(x) = \frac{x+1}{x-1}, x > 1.$$

Άρα $f = f^{-1}$, διότι έχουν ίδιο τύπο και ίδιο πεδίο ορισμού.

B3.

Κατακόρυφη Ασύμπτωτη :

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} r(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \left(x - \frac{1}{x}\right) = +\infty$$

Επομένως δεν έχει κατακόρυφη ασύμπτωτη στο 1.

Οριζόντια ασύμπτωτη :

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} r(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(x - \frac{1}{x}\right) = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} r(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x - \frac{1}{x}\right) = +\infty$$

Επομένως δεν έχει οριζόντια ασύμπτωτη στο $+\infty$ και $-\infty$ αντίστοιχα.

Πλάγια ασύμπτωτη είναι της μορφής : $y = \lambda x + \beta$

$$\lambda = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{r(x)}{x} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x - \frac{1}{x}}{x} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^2 - 1}{x^2} \right) = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (r(x) - \lambda x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x - \frac{1}{x} - x \right) = 0.$$

Άρα πλάγια ασύμπτωτη στο $+\infty$: $y = x$.

B4.

$$\begin{aligned} (f^{-1}(f(x))) &= 1 + 4r(x) \Leftrightarrow x^2 = 1 + 4\left(x - \frac{1}{x}\right) \Leftrightarrow (x^3 = x + 4x^2 - 4) \Leftrightarrow \\ (x^3 - 4x^2 - x + 4) &= 0 \Leftrightarrow x^2(x - 4) - (x - 4) = 0 \Leftrightarrow (x - 4)(x^2 - 1) = 0 \\ x &= 4 \quad \text{ή} \quad x = +1 \quad \text{ή} \quad x = -1. \end{aligned}$$

Δεκτές λύσεις : 4

Μη αποδεκτή λύση : $x = -1, x=1$, εκτός πεδίου ορισμού.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Για $0 \leq x < 2$, f συνεχής ως πολυωνυμική.

Για $x > 2$ f συνεχής ως πολυωνυμική.

$$\text{Για } x = 2 : \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = f(2)$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (-2x + 4 + e^\lambda) = e^\lambda \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (-x^2 + 4x - 3 + \lambda) = 1 + \lambda$$

Άρα, $e^\lambda = 1 + \lambda$. Θέτω $\varphi(x) = e^x - x - 1, x \in \mathbb{R}$. Οπότε, $\varphi'(x) = e^x - 1$, $\varphi'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 0$, $\varphi'(x) > 0 \Leftrightarrow x > 0$ και $\varphi'(x) < 0 \Leftrightarrow x < 0$.

Οπότε η φ παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο 0 το $\varphi(0) = 0$ και $\varphi(x) \geq \varphi(0)$, οπότε η φ έχει μοναδική ρίζα το $x = 0$, άρα $\lambda = 0$.

$$\text{Γ2. Ο τύπος γίνεται } f(x) = \begin{cases} -2x + 5, & 0 \leq x < 2 \\ -x^2 + 4x - 3, & x \geq 2 \end{cases}$$

Για $0 \leq x < 2$, f παρ/μη ως πολυωνυμική με $f'(x) = -2 < 0$

Για $x > 2$, η f είναι παρ/μη ως πολυωνυμική με $f'(x) = -2x + 4$

$$\text{Λύνουμε } f'(x) = 0 \Leftrightarrow -2x + 4 = 0 \Leftrightarrow x = 2.$$

Οπότε η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0, 2]$ και στο $[2, +\infty)$, f συνεχής στο $x_0 = 2$, άρα η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0, +\infty)$.

Γ3. i) f συνεχής στο $[0, 3]$ αλλά η f δεν είναι παρ/μη στο 2, άρα η f δεν είναι παρ/μη στο $(0, 3)$.

ii) Η ευθεία που διέρχεται από τα $A(0, f(0)), B(3, f(3))$ έχει συντελεστή διεύθυνσης $\lambda = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{0 - 5}{3 - 0} = -\frac{5}{3}$.

Η εφαπτομένη της C_f στο $(\xi, f(\xi))$: $y - f(\xi) = f'(\xi)(x - \xi)$.

Πρέπει $f'(\xi) = -\frac{5}{3}$.

Για $0 \leq x < 2$, $f'(x) = -2 < 0$. Άρα για $x > 2$: $f'(x) = -\frac{5}{3} \Leftrightarrow -2x + 4 = -\frac{5}{3}$
 $\Leftrightarrow x = \frac{17}{3} \in (2, +\infty)$. Οπότε $\xi = \frac{17}{6}$

Γ4. Το $M(2,0)$ κινείται στην $x = 2$ και θα συναντήσει την C_f στο $M'(2,1)$.

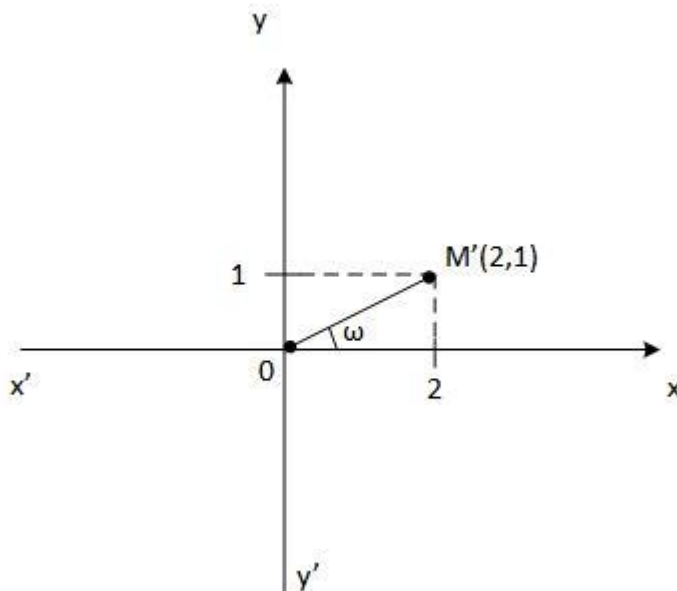
Άρα $v = 0,5$, οπότε $y'(t) = 0,5$.

$\varepsilon\varphi(\omega(t)) = \frac{MA}{OA} = \frac{y(t)}{2}$. Παραγωγίζοντας τη σχέση: $\frac{\omega'(t)}{\sin^2(\omega(t))} = \frac{y'(t)}{2}$.

Για $t = t_0$: $\frac{\omega'(t_0)}{\sin^2(\omega(t_0))} = \frac{y'(t_0)}{2} \Leftrightarrow (1 + \varepsilon\varphi^2(\omega(t_0))) \omega'(t_0) = \frac{y'(t_0)}{2} \Leftrightarrow$

$(1 + \frac{1}{4}) \omega'(t_0) = \frac{0,5}{2} \Leftrightarrow \omega'(t_0) = 0,2 \text{ rad/s}$,

διότι $\varepsilon\varphi^2(\omega(t_0)) = (\frac{MA}{OA})^2 = (\frac{1}{2})^2 = \frac{1}{4}$.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

f παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ ως ηλίκο παραγωγίσιμων.

$$f'(x) = \frac{\left(\frac{1}{x} + a\right)x - 1(\ln x + ax)}{x^2} = \frac{1+ax - \ln x - ax}{x^2} = \frac{1 - \ln x}{x^2}.$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow 1 - \ln x = 0 \Leftrightarrow \ln x = 1 \Leftrightarrow \ln x = \ln e \Leftrightarrow x = e$$

$$1 - \ln x > 0 \Leftrightarrow \ln x < 1 \Leftrightarrow \ln x < \ln e \Leftrightarrow x < e$$

$$x^2 > 0 \text{ για κάθε } x \in (0, +\infty).$$

Για $x \in (0, e)$, $f'(x) < 0$ άρα f γνησίως φθίνουσα στο $(0, e)$.

Για $x \in (e, +\infty)$, $f'(x) > 0$ άρα f γνησίως αύξουσα στο $(e, +\infty)$.

Επομένως $x = e$, θέση ολικού μεγίστου με ολικό μέγιστο το :

$$f(e) = \frac{\ln e + ae}{e} = \frac{\ln e + ae}{e} = \frac{1+a}{e}$$

$$\text{Από σύνολο τιμών : } f(e) = 1 + \frac{1}{e} \Leftrightarrow \frac{1}{e} + a = 1 + \frac{1}{e} \Leftrightarrow a = 1.$$

Δ2. $f(x) = \frac{\ln x + x}{x}$, $x > 0$. Η f είναι συνεχής στο $\left[\frac{1}{2}, 1\right]$, $f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{\ln \frac{1}{2} + \frac{1}{2}}{\frac{1}{2}} = \frac{\ln \frac{1}{2} + \ln \sqrt{e}}{\frac{1}{2}} = \frac{\ln \frac{\sqrt{e}}{2}}{\frac{1}{2}} < 0$, διότι $\ln \frac{\sqrt{e}}{2} < \ln 1 = 0$, $f(1) = 1 > 0$, οπότε $f\left(\frac{1}{2}\right)f(1) < 0$ άρα ικανοποιείται το Θεώρημα Bolzano και υπάρχει μία τουλάχιστον ρίζα στο $\left(\frac{1}{2}, 1\right)$ και λόγω μονοτονίας, μοναδική.

Δ3. i) $f(x) = f(4)$

$$f(2) = \frac{\ln 2 + 2}{2}, \quad f(4) = \frac{\ln 4 + 4}{4} = \frac{2 \ln 2 + 4}{4} = \frac{\ln 2 + 2}{2} = f(2)$$

Άρα το $x_1 = 2$ και $x_2 = 4$ είναι λύσεις της $f(x) = 4$.

$$\varphi(x) = f(x) - f(4), \quad \varphi'(x) = f'(x).$$

Η φ είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, e]$, οπότε η $x_1 = 2$ μοναδική ρίζα στο διάστημα και φ γνησίως φθίνουσα στο $[e, +\infty)$, οπότε $x_2 = 4$ μοναδική ρίζα στο διάστημα.

ii)

$$2^x \leq x^2 \Leftrightarrow \ln 2^x \leq \ln x^2 \Leftrightarrow x \ln 2 \leq 2 \ln x \Leftrightarrow \frac{\ln 2}{2} \leq \frac{\ln x}{x}$$

$$\Leftrightarrow \frac{\ln 2}{2} + 1 \leq \frac{\ln x}{x} + 1 \Leftrightarrow f(2) \leq f(x)$$

$$f(2) = f(4) \leq f(x)$$

Από μονοτονία της φ :

φ : γν. αύξουσα στο $(0, e]$ και $\varphi(2)=0$, άρα $\varphi(x) \geq 0$ για $x \in [2, e]$

φ : γν. φθίνουσα στο $[e, +\infty)$ και $\varphi(4)=0$, άρα $\varphi(x) \geq 0$ για $x \in [e, 4]$

Άρα, $\varphi(x) = f(x) - f(2) \geq 0$, για κάθε $x \in [2, 4]$

$$\Delta 4. E(\Omega) = \int_{-\ln 2}^0 |g(x)| dx = \int_{-\ln 2}^0 \left| f(e^x) \frac{1-x}{e^x} \right| dx$$

$$\text{Θέτουμε: } u = e^x \Leftrightarrow x = \ln u \Leftrightarrow dx = (\ln u)' du \Leftrightarrow dx = \frac{1}{u} du$$

$$\text{Για } x = -\ln 2 : u_1 = e^{-\ln 2} = \frac{1}{2}$$

$$\text{Για } x = 0 : u_2 = e^0 = 1$$

$$\text{τότε: } E(\Omega) = \int_{\frac{1}{2}}^1 \left| f(u) \frac{1-\ln u}{u} \right| \frac{1}{u} du = \int_{\frac{1}{2}}^1 \left| f(u) \frac{1-\ln u}{u^2} \right| du = \int_{\frac{1}{2}}^1 |f(u)f'(u)| du$$

$$\text{Απο } \Delta 2. \quad \frac{1}{2} \leq x \leq x_0 \xrightarrow{f:\nearrow} f\left(\frac{1}{2}\right) \leq f(x) \leq f(x_0) \Rightarrow f(x) \leq 0$$

$$x_0 \leq x \leq 1 \xrightarrow{f:\nearrow} f(x_0) \leq f(x) \leq f(1) \Rightarrow f(x) \geq 0$$

$$\text{τότε: } E(\Omega) = -\int_{\frac{1}{2}}^{x_0} f(u)f'(u) du + \int_{x_0}^1 f(u)f'(u) du = -\left[\frac{f^2(u)}{2} \right]_{\frac{1}{2}}^{x_0} + \left[\frac{f^2(u)}{2} \right]_{x_0}^1 =$$

$$-\frac{f^2(x_0)}{2} + \frac{f^2\left(\frac{1}{2}\right)}{2} + \frac{f^2(1)}{2} - \frac{f^2(x_0)}{2} = \frac{f^2\left(\frac{1}{2}\right)}{2} + \frac{f^2(1)}{2}, \text{ διότι: } f(x_0) = 0$$

$$\text{Έτσι, } E(\Omega) = \frac{f^2\left(\frac{1}{2}\right)}{2} + \frac{f^2(1)}{2} = 2\ln^2 2 - 2\ln 2 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 2\ln^2 2 - 2\ln 2 + 1$$

Επιμέλεια:

Μαλλιάρáκης Αντόνης.

Φαρσάρη Ρένια

Δασκαλάκη Δήμητρα.

Σκεντέρι Μπλέονα.

Κλαμπατσέας Χρήστος

Τσιγλάκης Σπύρος

Μαθηματικοί, Φροντιστήριο Κύκλος, Γάζι